

Længst muligt i eget kollektiv

Skrevet af: Henrik Nord

Oprettet 24/10/2010 - 17:25

Et af tidens største problemer blandt ældre er ensomhed. En undersøgelse fra 2010 fra Ensomme Gamles Værn, EGV, viser, at mindst 40.000 personer i Danmark over 65 år føler sig ensomme. Tager man dem med, som indimellem føler sig forladt, er tallet 112.000. Og tallet er stigende siger EGV i sin undersøgelse.

I forhold til hele Danmarks befolkning lyder 40.000 måske ikke af meget. Men da antallet af personer over 65 år er kraftigt stigende, er der grund til at øge opmærksomheden på dette problem. Og omregnet til ulykkelige skæbner er udviklingen alarmerende, for vi ved, at ensomhed kan medføre demens, depression og selvmordstanker.

En af de altafgørende årsager til denne udvikling er den politik, vi har ført herhjemme under devisen Længst muligt i eget hjem. Gennem flere årtier har vi med vores socialpolitik i bedste mening sikret, at folk kan blive boende i deres eget hjem. Vi har sørget for hjælpemidler til at komme rundt i boligen både vandret og lodret vi har sørget for alarmsystemer, teleslynger, madudbringning, rengøringshjælp og alle mulige foranstaltninger for at give vores ældre mulighed for at blive boende. Og mange har naturligvis været glade for at blive boende i det hjem, hvor de har alle minderne. Her har de født og opdraget deres børn, her har de levet deres liv med familie, venner og naboer, her har været fest og hverdag og her føler de sig hjemme.

Dårlig forretning

Men når børnene ikke kommer længere, naboerne er blevet udskiftet med børnefamilier, og ægtefællen gået bort, så banker ensomheden på døren. Så bliver den eneste kontakt til andre mennesker et kort glimt af den chauffør, som leverer foliebakken med mad, samt et goddag og farvel til den stressede hjemmehjælp, som hastigt støvsuger gulvet i boligen.

Når skiftende regeringer har holdt fast i, at vi skal bo længst muligt i eget hjem, skyldes det først og fremmest et ønske om at give folk mulighed for at tilvælge den livskvalitet, der er i at blive boende i vante omgivelser, men der er naturligvis også et økonomisk argument.

Det har hidtil været en antagelse, at det er billigere for kommunen at yde begrænset hjælp i eget hjem end at flytte den ældre til en plejebolig med personale døgnet rundt, tre måltider om dagen og alle de faciliteter og ydelser, der følger med en plejebolig.

Kommunernes Landsforening skriver i deres seneste ældrepolitiske udspil fra 2010, at det for kommunerne i dag er væsentligt dyrere at levere omfattende hjælp i hjemmet end i en plejebolig. Vel og mærke, hvis den ældre har behov for mere end 22 timers hjælp om ugen. Med så mange timers hjælp om ugen skal der køres flere gange i døgnet til det enkelte hjem, og det er særligt dyrt i yder-timerne om natten og i weekenderne.

PDF Complete
Your complimentary use period has ended.
Thank you for using PDF Complete.

[Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features](#)

er anderledes for den ældre end for den unge, som senere. Et farvel til fødebyen, familie og netværk gør vel også den unge til en ensom person midt i storbyens vrimmel? Og det er naturligvis også rigtigt. Men den store forskel ligger i muligheden for at opsøge nye venskaber og skabe netværk.

Hvor den unge har mulighed for at deltage i foreningsliv og dyrke forskellige former for idræt eller andre aktiviteter, er den ældre typisk bundet til sin bolig på grund af funktionsnedsættelse eller af andre fysiske årsager, som gør det svært at bevæge sig rundt i byen.

Der er med andre ord behov for at gøre en indsats overfor den del af befolkningen, som ikke længere er så mobile og derfor ikke er i stand til at bevæge sig væk fra hjemmet, og som samtidig har oplevet, at familie, venner og ægtefælle falder bort.

Disse mennesker føler sig ramt af ensomheden og føler ikke, at de mange hjælpemidler i hjemmet fjerner ensomheden. Tværtimod giver disse i øvrigt tryghedsskabende hjælpemidler en følelse af utryghed, når den ældre bevæger sig væk fra hjemmet. Dette binder i høj grad den ældre til hjemmet, som hermed kan opleves som en slags fængsel.

Beboerkomiteer

For nylig besøgte jeg flere boligfællesskaber eller *communities* i USA, bl.a. Faulkeways i Pennsylvania. Her bor ca. 400 beboere i alderen fra 65 og op. Omkring 60 pct. af beboerne er par, mens resten er enlige. Der er en blanding af lejligheder og parcelhuse, og indenfor området findes fire restauranter, wellnesscenter, frisør, svømmehal, bibliotek, værksteder og internetcafé. Flere af faciliteterne benyttes tillige af skolebørn og familier fra nabolaget. Steder som Faulkeways drives i høj grad af beboerne selv. Naturligvis er der ansatte til at drive restauranterne, vedligeholde og renholde fællesarealerne inde og ude, men stedets drivkraft kommer fra de over 100 arbejdsgrupper og komiteer, som alle udelukkende består af beboere, og som er engageret i alt fra musik, amatørteater, koncerter til blomsterdyrkning og et træværksted, som restaurerer og sælger møbler for at finansiere nogle af aktiviteterne.

Det var påfaldende at se, hvordan flere af beboerne havde dannet netværk og venskaber på kryds og tværs ved at indgå i de mange arbejdsgrupper og aktiviteter. Allerede ved indflytningen bliver den nye beboer budt velkommen af en velkomstkommité bestående af beboere. Der bliver samtidig lagt en plan for, hvilke arbejdsgrupper og komitéer, den enkelte ønsker og magter at deltage i. Som en mandlig beboer sagde: »At flytte ind her er det bedste, der er sket mig, siden jeg blev gift med min kone.«

Ollekoller

I Danmark findes også denne slags fællesskaber for seniorer eller ældre. Her er det gennemgående træk, at beboerne har mulighed for at danne netværk indenfor husets rammer, og her dyrke deres interesser samt ikke mindst støtte og hjælpe hinanden når og hvis funktionsnedsættelsen hæmmer beboerne i at færdes i byen. Disse kollektivhuse for ældre er etableret som selv-ejede institutioner og drives i dag uden offentlige tilskud.

Mit besøg i USA var et led i arbejdet i en arbejdsgruppe under Foreningen til Fremskaffelse af Boliger for Ældre og Enlige og finansieret af Realdania som resulterede i en rapport med titlen: *Fremtidens kollektive boligformer for ældre*. I rapporten har vi kunnet konkludere, at der er et stort behov for og en stigende efterspørgsel blandt seniorer for at bo i et fællesskab med andre seniorer, hvor man kan støtte hinanden og danne netværk med ligesindede. Rapporten anviser

PDF
Complete

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

... skabe fælles forventninger og udvikle en fælles identitet

... bedre muligheder for at skabe rum for nytænkning på dette område. Offentligt-privat samarbejde bør kunne bane vejen for flere boligfællesskaber for seniorer. Det er også en af konklusionerne i KLs ældrepolitiske udspil. Her siger KL, at »en vej at gå kunne være at indføre en ny type ældreboliger, hvor elementer fra bofællesskaber kombineres med de bedste elementer fra de tidligere alderdomshjem.«

For kommunerne er gevinsten ved en sådan satsning en besparelse på udgifterne til hjemmehjælp, madudbringning m.v. samt muligheden for at skabe mere livskvalitet hos denne aldersgruppe og så naturligvis at komme ensomheden til livs.

Henrik Nord er institutionschef hos Advokaterne Arup & Hvidt, som driver ældreboliger og kollektivhuse for ældre i regi af Foreningen til Fremskaffelse af Boliger for Ældre og Enlige

Kilde: <http://www.information.dk/248605>